

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Освітньо-професійна програма
«Економіка»
Спеціальність 051
«Економіка»
Група 2БЕП-31

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеню першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

**на тему: Прибуток підприємства: фактори та резерви зростання на
прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»**

Проектний матеріал складається з пояснювальної записки на __68 сторінках та
ілюстративного матеріалу (слайдів мультимедійної презентації)

Здобувач освіти _____ (Миндру Т. М.)

Керівник _____ (к.е.н., доц. Крупіна С.В.)

До захисту допущений

Завідувач кафедри _____ (Кулаковська Т.А.)

Завідуючий відділенням _____ (Воронкова Ю.В.)

Захист «   » _____ 20__ р.   Протокол ДКК № _____

Оцінка ДКК _____

Секретар ДКК _____

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ОНТУ»

Відділення економічне Кафедра Економіки
Освітньо-професійна програма «Економіка»
Спеціальність 051 «Економіка»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заст. дир. з НВР Беркань І.В.

“ _____ ” _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу бакалавра

Студенту Миндру Тетяні Михайлівні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи «Прибуток підприємства: фактори та резерви зростання на підприємстві
ТОВ «Телекарт-Прилад»»

затверджена наказом по коледжу від “30 ” 12 2021 р. № 306-А2-ОД

2. Термін здачі студентом кваліфікаційної роботи 24.06.2022 р.

3. Вихідні дані до проекту (роботи) Статистична звітність роботи підприємства за два роки, історія підприємства,
устав, статистичні дані, періодичні видання, підручники, Інтернет.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити)
Вступ. Розділ 1. Прибуток підприємства: фактори та резерви зростання.
Розділ 2. Техніко-економічна характеристика діяльності та аналіз прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад».
Висновки. Список використаних джерел. Додатки

5. Перелік графічного матеріалу (слайдів мультимедійної презентації) _____
Рисунок 1 – Фактори, що впливають на фінансові результати підприємства. Рисунок 2 – Резерви збільшення прибутку. Таблиця 1 – Ринкові ніші, де використовується продукція підприємства. Рисунок 3 – Структура випуску продукції ТОВ «Телекарт-Прилад». Таблиця 2 – Техніко-економічні показники діяльності. Таблиця 3 – Формування прибутку. Таблиця 4 – Результати факторного аналізу прибутку.

6. Консультанти по кваліфікаційній роботі, із зазначенням розділів роботи, що стосується їх

Розділ	Консультант	ПІДПИС	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

Керівник роботи

_____
(підпис)

Завдання прийняв до виконання

_____
(підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Пор. №	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Розділ 1. Прибуток підприємства: фактори та резерви зростання	12.01.2022 - 11.03.2022	
2.	Розділ 2. Техніко-економічна характеристика діяльності та аналіз прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад»	14.03.2022 - 13.05.2022	
3.	Висновок, вступ, перелік літератури	16.05.2022- 20.05.2022	
4.	Оформлення пояснювальної записки	23.05.2022- 03.06.2022	
5.	Додаток ілюстративний матеріал	06.06.2022	
6.	Малий захист кваліфікаційної роботи	17.06.2022	
7.	Захист кваліфікаційної роботи	27.06.2022- 30.06.2022	

Дипломник _____ Миндру Тетяна Михайлівна

Керівник проекту _____ Крупіна Світлана Валеріївна, к.е.н., викладач кафедри економіки ВСП ОТФК ОНТУ

АНОТАЦІЯ

на кваліфікаційну роботу

«Прибуток підприємства: фактори та резерви зростання на підприємстві ТОВ «Телекард-Прилад»

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра
за освітньо-професійною програмою «Економіка»

Миндру Тетяни Михайлівни

Кваліфікаційна робота бакалавра містить 68 сторінок, 9 таблиць, 8 рисунків, список літератури з 52 найменувань.

Мета виконання роботи полягає у дослідженні теоретичних основ прибутку, а саме його класифікації та методів розрахунку, визначенні основних функцій прибутку, дослідженні процесів формування та розподілу прибутку, а також розгляді резервів підвищення прибутковості підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад».

Об'єктом дослідження є ТОВ «Телекард-Прилад»

Предметом дослідження є резерви та шляхи підвищення прибутку на підприємстві, що вивчається.

Завданнями роботи передбачено:

- а) визначити економічну сутність прибутку, його види та функції;
- б) з'ясувати, яким чином формується та використовується прибуток підприємства;
- в) дослідити фактори, резерви та джерела збільшення прибутку підприємства;
- г) оцінити техніко-економічну характеристику діяльності підприємства, що вивчається;
- д) проаналізувати формування кінцевих фінансових результатів діяльності підприємства, що вивчається;
- е) провести факторний аналіз прибутку на підприємстві, що вивчається;
- ж) визначити сучасні напрями підвищення прибутку;

За результатами дослідження сформульовані рекомендації можуть бути використані безпосередньо у практичній роботі підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад»

Практична значущість Матеріали кваліфікаційної роботи, їх інтерпретація, висновки та пропозиції, представлені в кваліфікаційній роботі, можуть бути використані безпосередньо у практичній роботі підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад» з метою підвищення прибутку та проведення техніко-економічного аналізу його діяльності, а також у створенні умов для реалізації шляхів максимізації фінансових результатів підприємства.

Рік виконання роботи – 2022 Рік захисту роботи - 2022

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА: ФАКТОРИ ТА РЕЗЕРВИ ЗРОСТАННЯ.	
1.1. Економічна сутність прибутку, його види та функції	6
1.2. Механізм управління прибутком на підприємстві.....	19
1.3. Теоретичні аспекти факторного аналізу прибутку підприємства.....	27
РОЗДІЛ 2. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ТА АНАЛІЗ ПРИБУТКУ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	
2.1. Техніко-економічна характеристика діяльності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад».....	34
2.2. Аналіз господарської діяльності і рівня прибутковості функціонування підприємства за досліджуваний період.....	43
2.3. Факторний аналіз валового прибутку підприємства.....	56
Висновки.....	61
Список використаних джерел.....	65
Додатки	

					БЕП 31.15. 000.КРБ			
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	Прибуток підприємства: фактори та резерви зростання на підприємстві ТОВ «Телекарт - Прилад»	Літ.	Арк.	Аркушів
Розроб.		Миндру Т.М.						
Керівник		Крупіна С.В.					2	68
Н.контроль						ВСП ОТФК ОНТУ		
Затвердив								

ВСТУП

Актуальність теми дослідження.

Одним з основних показників фінансових результатів діяльності підприємства є прибуток. Прибуток є важливим показником ефективності виробничо-господарської діяльності, а також джерелом формування централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів. Отриманий підприємством прибуток може бути використаний для задоволення різноманітних потреб. По-перше, прибуток є джерелом формування фінансових ресурсів самих підприємств і використовується ними для забезпечення господарської діяльності. По-друге, він спрямовується на формування фінансових ресурсів держави, фінансування бюджетних видатків. Це досягається вилученням у підприємств частини прибутку в державний бюджет.

Процес формування прибутку перебуває під впливом об'єктивних процесів, що відбуваються у суспільстві, у сфері виробництва й розподілу суспільного продукту, національного доходу. Отримання прибутку – неодмінна умова і мета підприємництва будь-якої господарської структури.

В умовах сучасного економічного розвитку роль прибутку в господарському процесі безперервно зростає. Прибуток – це основний чинник, який впливає на можливість забезпечення фінансування багатьох програм підприємства, пов'язаних із розширенням потужностей, підвищенням якості продукції, зміцненням конкурентної позиції та виходом на нові ринки. За рахунок прибутку формуються в значному обсязі бюджетні ресурси держави, здійснюється фінансування розширення підприємств, соціально-культурних заходів, матеріальне стимулювання працівників тощо. Таким чином, прибуток виступає не тільки основним джерелом розвитку господарської діяльності будь-якого підприємства, але і стимулом його діяльності. Він забезпечує інтереси держави, власників, персоналу підприємства і є головною рушійною силою ринкової економіки.

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						3
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Аналіз прибутку підприємства дозволяє виявити велику кількість тенденцій розвитку, покликаний вказати керівництву підприємства шляхи подальшого успішного розвитку, вказує на помилки в господарській діяльності, а також виявити резерви зростання прибутку, що, в кінцевому рахунку, дозволяє підприємству більш успішно здійснювати свою діяльність.

Проблема виникнення прибутку тривалий час знаходиться у полі зору дослідників. Серед численних публікацій, спрямованих на визначення суті прибутку, знайшли своє місце праці зарубіжних вчених, таких як А. Сміт, Д. Рікардо, А. Бабо, Ф. Найт, К. Маркс, Т. Мен, Дж.Б.Кларк, Л. Вальрас, С. Фішер, Ф. Бастіа, Дж.М. Кейнс, Т. Веблен, Дж.Гобсон, Й. Шумпетер, Р. Гордон, Дж. Міль, П.Самуельсон та вітчизняних – С. Ф. Покропивний, В.І. Іващенко, В.О. Мец, О.О. Орлов, А.М. Поддєрьогін, І. А. Бланк, Г.О. Примек, М. Я. Коробов, С. В. Мочерний, Д. С. Моляков, М. М. Чепурін, Є. А. Кисельова та інші. Дослідники розглядають сутність і різні види прибутку, в кожного з них можна знайти вид, який не розглядається іншими, тому дана проблема залишається актуальною і потребує подальших досліджень.

Метою даної кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні теоретичних основ прибутку, а саме його класифікації та методів розрахунку, визначенні основних функцій прибутку, дослідженні процесів формування та розподілу прибутку, а також розгляді резервів підвищення прибутковості підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад».

Об'єктом дослідження є ТОВ «Телекарт-Прилад».

Предметом дослідження є резерви та шляхи підвищення прибутку на підприємстві, що вивчається.

Для досягнення мети необхідно вирішити наступні завдання:

- а) визначити економічну сутність прибутку, його види та функції;
- б) з'ясувати, яким чином формується та використовується прибуток підприємства;
- в) дослідити фактори, резерви та джерела збільшення прибутку підприємства;

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						4
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

обмежували сферу виробництва прибутку лише землеробством, бо тут досить наглядно видно, як вплив сил природи веде до зростання споживчих вартостей понад витрати виробництва (посіяно навесні одну кількість зерна, зібрано навесні значно більше). Беручи до уваги лише зовнішню видимість, фізіократи не змогли розрізнити дію сил природи, які створюють споживчу вартість, і функцію праці, здатної створювати вартість і додаткову вартість [20, с. 137].

Суттєвий доробок у розробку теорії прибутку внесли класики політекономії А. Сміт і Д. Рікардо. Вони виокремили поняття прибутку в особливу економічну категорію, яку досліджували у тісному зв'язку з процесом накопичення капіталу, з факторами зростання суспільного багатства. Разом з тим теорія Сміта є суперечливою, оскільки він називав заробітну плату, прибуток і ренту первинними джерелами мінової вартості та сумою доходів, визначав ренту і прибуток шляхом вирахування з продукту праці робітника і разом з тим розглядав прибуток як певну плату капіталісту-підприємцю, який ризикував, вкладаючи свій капітал у справу. Величина прибутку на капітал визначається обсягом вкладеного у справу капіталу.

Проведені дослідження дозволяють зробити висновок, що А. Сміт мав декілька підходів до трактування прибутку:

- а) як закономірного результату продуктивності капіталу;
- б) винагороди капіталісту за його діяльність і ризик;
- в) як вирахування з частини несплаченої праці найманого робітника.

Обґрунтування джерел виникнення прибутку, яке зробив А. Сміт, набуло розвитку в різноманітних напрямках наступних теорій прибутку [7, с. 8].

Дослідження наукових підходів Д. Рікардо свідчать, що він виявив залежність між прибутком і земельною рентою, між заробітною платою і прибутком, розглядаючи їх не як джерела, а як складові вартості, що створюється виключно працею. Зміни величини прибутку і заробітної плати відбуваються у протилежному напрямі, що не змінює загальної вартості товару. «Як частина прибутку сплачується у формі заробітної плати –

						БЕП 31.15. 001. КРБ	Лист
							7
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			

питання найвищою мірою важливе при вивченні прибутку... останній буде високий або низький у тій самій пропорції, в якій буде низькою чи високою заробітна плата».

Представники прагматичної політекономії підмінили питання про джерело прибутку питанням про те, на якій основі можна отримати прибуток. Найбільш яскраво така трактовка прибутку була виражена французьким економістом Ж.Б. Сеєм. Він вперше висунув теорію продуктивності капіталу. Поняття «послуги капіталу» Сей використав у своїй статті «Теорія походження та сутності прибутку». Так, інтерпретуючи Сміта, Сей вважав, що праця, капітал і земля у процесі виробництва надають послуги у створенні вартості. Фактор «праця» породжує заробітну плату як дохід робітників, фактор «капітал» породжує прибуток як дохід капіталістів, фактор «земля» – ренту як дохід землевласників. Він не бачив перешкод на шляху гармонізації економічних інтересів і цілей всіх верств населення. Категорія капіталу замість соціально-економічного значення набула суто технічного змісту. Капітал визначався як самостійне джерело продуктивних сил, а прибуток – як результат продуктивності самого капіталу. Цієї ж думки дотримувалися Рошер, Тюнен, Визер. Завершеного вигляду теорія продуктивності капіталу набула в 30-х роках XIX століття у Німеччині в роботах Ф. Германа. Він вважав прибуток платою за підприємницькі зусилля власника та послуги капіталу, яка становить надлишок ціни товару понад витрати капіталу. Доцільно пригадати теорію прибутковості капіталу, яку розробив Фрідріх Визер. Він стверджував, що отримання чистого доходу можливе завдяки участі у виробництві всіх факторів, і перш за все капіталу, інші фактори мають менш суттєвий вплив на кінцевий результат господарювання. Підрахувавши обсяг виробленої продукції понад величину витраченого капіталу, можна визначити прибуток на даний капітал, тобто фізичну продуктивність капіталу. Аналогічні думки висловлював і Адольф Вагнер.

						БЕП 31.15. 001. КРБ	Лист
							8
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			

Дослідження прибутку від простого цінового ефекту переносить питання про виділення джерела прибутку не у виробництво цінностей, а у процес їх збуту та обміну. З цієї точки зору визначення прибутку як результату різниці між вартістю виробництва для підприємця і ціною продажу, що сплачує йому покупець, вважалося недостатнім. Тому значного поширення набула теорія трудової вартості, сутність якої полягає в тому, що джерело прибутку треба шукати не в сфері обігу, а у тому процесі, в якому він створюється як цінність взагалі, так і додаткова вартість, із котрої тільки і може створюватися прибуток, тобто у процесі виробництва, завдяки продуктивній силі праці.

Такі ідеї формувалися спочатку класичною економічною школою (висвітлювались у роботах А. Сміта). Згодом, ще до появи робіт К. Маркса, в 50-х – 60-х роках XIX століття Дж. С. Мілль значно розвинув теорію трудової вартості. Він вважав, що причиною прибутку є те, що праця дає більше, ніж потрібно для утримування робітників, які її виконують, і кількісно прибуток вираховується як різниця між доходами компанії та витратами на купівлю товарів, послуг і на заробітну плату. Слід враховувати, що при цьому винагорода за використання капіталу не включалася до складу витрат. Цей фактор пізніше врахували Мак-Куллох і Маршалл, які від доходів вираховували витрати на сировину, транспорт, заробітну плату персоналу, а також плату за використання капіталу [7, с. 9].

Французький економіст А. Бабо визначав сутність прибутку виходячи з економічно важливих функцій, які він виконує:

- а) міра успіху діяльності підприємства;
- б) підстава для прийняття інвестиційних рішень;
- в) джерело самофінансування підприємства;
- г) винагорода власнику капіталу [37, с. 27].

Досить оригінальною теорією прибутку була теорія утримання, з якою виступив у середині XIX століття англійський економіст Нассау Сеніор. Він стверджував, що підприємці заради виробництва й нагромадження

						БЕП 31.15. 001. КРБ	Лист
							9
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			

До особливого чинника, який справляє вплив на розвиток неокласичної теорії прибутку, відносять ризик, тому що будь-яка форма розміщення капіталу завжди пов'язана з невизначеністю як самостійного економічного фактора, що впливає на створення доходу. У працях І. Фішера, Ф. Найта, Г. Мюрдаля, Е. Лундерберга поняття ризику досліджується як важливий розрахунковий показник, що використовується для аналізу прибутків в умовах недосконалої конкуренції і надприбутків. При цьому сам прибуток характеризується або як винагорода підприємця за певний ризик його діяльності, або як розбіжність між очікуваними і фактично отриманими доходами.

Теорія, яка пов'язує походження прибутку із специфічною функцією підприємництва – несенням ризику, була розроблена Ф. Найтом, зокрема у праці «Ризик, невизначеність і прибуток», що вийшла у 1921 році. Його безпосередніми попередниками були Кларк, Хоулі, Уіллет, Харді. Послідовники Найта пов'язували прибуток із порушенням рівноваги у теорії економічної динаміки, що знайшло відображення у роботах Кларка, або з винагородою за ризик і відповідальність, як у працях Хоулі. Отже, Найт пов'язував прибуток із трьома функціями підприємця:

- а) з функцією лідерства;
- б) з функцією пристосування до змін;
- в) з функцією покладання на себе ризику.

На його думку, «не динамічні зміни й не зміни взагалі породжують прибуток, а розходження між реальними умовами і тими, на основі яких приймалися господарські рішення».

З появою робіт Йозефа А. Шумпетера, зокрема «Теорії економічного розвитку», сучасні західні концепції сутності та характеру прибутку доповнюються технологічними та інноваційними теоріями. Їх зміст полягає у тому, що прибутковість, вища за середній рівень, пояснюється результатами застосування нових комбінацій факторів виробництва. Так, технічно передові методи виробництва й різні форми інновацій сприяють появі вдосконалених

						БЕП 31.15. 001. КРБ	Лист
							12
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			

Економічна сутність категорії прибутку полягає в тому, що необхідний рівень прибутку – це:

- а) основне внутрішнє джерело поточного і довгострокового розвитку підприємства;
- б) головне джерело зростання ринкової вартості підприємства;
- в) індикатор кредитоспроможності підприємства;
- г) головний інтерес власника, оскільки він забезпечує можливість зростання капіталу та бізнесу;
- д) індикатор конкурентоспроможності підприємства за наявності стабільного і стійкого рівня прибутку;
- е) гарант виконання підприємством своїх зобов'язань перед державою, джерело задоволення соціальних потреб суспільства.

Іншими словами, прибуток як головний результат підприємницької діяльності забезпечує потреби самого підприємства, його працівників і держави в цілому. Від розміру отриманого прибутку залежать фінансове становище підприємства, можливості розвитку виробництва і соціальної сфери, матеріального заохочення працівників [4, с. 204].

У процесі господарської діяльності підприємству доводиться мати справу з різними видами прибутку.

Залежно від формування та розподілу виокремлюють кілька видів прибутку. Перш за все розрізняють загальний (балансовий) прибуток і прибуток після оподаткування (чистий прибуток). Загальний (балансовий) прибуток – весь прибуток підприємства, отриманий від усіх напрямків його діяльності до його оподаткування і розподілу. Прибуток після оподаткування, тобто прибуток, який реально надходить у розпорядження підприємства, має поширену у вітчизняній літературі назву – чистий прибуток.

У зарубіжній економічній теорії загальноновживаними є поняття валового, операційного та маржинального прибутку.

					БЕП 31.15. 001. КРБ	Лист
						15
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Валовий прибуток – це різниця між виручкою та виробничими витратами (собівартістю продукції, визначеної при калькулюванні за неповними витратами). Це поняття включає в себе власне прибуток і так звані невиробничі (адміністративні, комерційні) витрати.

Операційний прибуток дорівнює за величиною валовому прибутку за мінусом невиробничих витрат.

Маржинальний прибуток характеризує обсяг виручки від продажу продукції за мінусом змінних витрат. Вона включає власне прибуток і постійні витрати. Отже, такий прибуток за величиною збігається з валовим прибутком за умови, що калькулювання здійснюється лише за змінними витратами [18, с. 501].

Крім зазначених видів прибутку виділяють різновиди прибутку за рядом інших ознак.

За ознакою періоду формування розрізняється прибуток попереднього періоду (по відношенню до звітного періоду), прибуток звітного періоду, прибуток планового періоду (плановий прибуток).

За ознакою наявності інфляційного впливу виділяють: номінальний прибуток, величина якого склалася за фактичними цінами, і реальний прибуток, який визначається за цінами, скоригованими на темп інфляції у відповідному періоді [35, с. 195].

За ознакою достатності для підприємства виділяють низький, нормальний і високий прибуток. Мінімальний, нормальний, максимальний прибутки пов'язані з різними рівнями обсягу виробництва і вказують, в якій області знаходиться підприємство (беззбитковості, прибутковості, збитковості). Мінімальним вважається прибуток, який забезпечує підприємству мінімальний рівень прибутковості на вкладений капітал. Величина мінімального рівня прибутковості приймається рівною середньому відсотку ставки банку за депозитами, що склалася за досліджуваний період.

Нормальний прибуток – мінімальний дохід або плата, необхідна для утримання підприємства в певній галузі.

					БЕП 31.15. 001. КРБ	Лист
						16
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

в) функція фінансування – частина отриманого або очікуваного прибутку визначається як джерело самофінансування підприємства;

г) стимулююча – частина очікуваного або отриманого прибутку може бути використана в якості джерела матеріальної винагороди працівників підприємства та виплат дивідендів власникам капіталу [19, с. 599].

Існує ще одна класифікація функцій прибутку, згідно з якою прибуток підприємства виконує три основні функції:

а) економічного показника, що характеризує фінансові результати господарської діяльності підприємства;

б) стимулюючу функцію, яка виявляється в процесі розподілу і використання прибутку;

в) одного з основних джерел формування фінансових ресурсів підприємства [32, с. 49].

Таким чином, в економічній літературі існує безліч концепцій прибутку підприємства. Мною були висвітлені погляди зарубіжних та вітчизняних вчених на категорію прибутку, обґрунтовано його економічну сутність. Прибуток підприємства класифікується за багатьма ознаками. У вітчизняній економічній літературі найбільш поширеними видами прибутку є загальний (балансовий) прибуток і чистий прибуток. Були розглянуті функції прибутку, серед яких, на мій погляд, найважливішими є результативна, стимулююча та функція фінансування.

1.2. Механізм управління прибутком на підприємстві

Управління прибутком підприємства має базуватися на певному механізмі, який є складовою частиною системи управління. Система управління прибутком має бути органічно інтегрована із загальною системою управління підприємством, оскільки прийняття управлінських рішень у будь-якій сфері діяльності підприємства впливає на рівень прибутку, який у свою чергу є основним джерелом фінансування розвитку підприємства та зростання доходів його власників [1, с. 69].

										Лист
										19
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						

Механізм управління прибутком підприємства складається з елементів, що регулюють процес розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з його формуванням, розподілом і використанням. І. Бланк виділяє чотири складові механізму управління прибутком підприємства, які представлено на рис.1.1.

Рис. 1.1. Елементи механізму управління прибутком підприємства [9, с. 36]

На думку Н.Г. Пігуль, механізм управління – це найбільш активна частина системи управління, що забезпечує вплив на фактори, від стану яких залежить результат діяльності об'єкта, яким управляють [36, с. 127].

Механізм управління прибутком необхідно розглядати в ролі центрального структурного елемента системи управління прибутком, оскільки визначає як саме реалізовуватиметься регулюючий вплив керуючої підсистеми на керовану [27, с. 108]. Механізм управління прибутком підприємства передбачає певну послідовність дій, спрямовану на забезпечення реалізації основної мети та завдань управління.

Основною метою управління прибутком є пошук найбільш ефективних джерел його формування, напрямків розподілу й використання з метою забезпечення сталого розвитку підприємства та максимізації його ринкової вартості. Реалізація мети управління прибутком на підприємстві потребує вирішення таких завдань:

1. Планування необхідного рівня прибутковості від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.

2. Виявлення резервів зростання прибутку підприємства.

3. Визначення припустимого рівня ризиків, пов'язаних із операційною та фінансово-інвестиційною діяльністю підприємства.

4. Забезпечення ефективного контролю за розподілом та використанням прибутку підприємства.

До основних принципів, що знаходяться в основі управління прибутком належать:

– інтегрованість з загальною системою управління підприємством (у якій би сфері діяльності підприємства не ухвалювалось управлінське рішення, воно прямо або побічно впливає на прибуток, так як управління прибутком безпосередньо пов'язано з виробничим менеджментом персоналу, інвестиційним менеджментом, фінансовим менеджментом та іншими видами менеджменту);

– комплексний характер формування управлінських рішень (управління прибутком повинне розглядатися як комплексна система дій, забезпечуючи розробку взаємозалежних управлінських рішень, кожне з яких вносить свій внесок в результативність формування і використання прибутку по підприємству);

– високий динамізм управління (системі управління прибутком повинен бути властивий високий динамізм, що враховує зміну чинників зовнішнього середовища, ресурсного потенціалу, форм організації і управління виробництвом, фінансового стану і інших параметрів функціонування підприємства);

– багатоваріантність підходів до розробки окремих управлінських рішень (реалізація цієї вимоги припускає, що підготовка кожного управлінського рішення у сфері формування, розподілу і використання прибутку повинна враховувати альтернативні можливості дій, вибір яких

повинен бути заснований на системі критеріїв, що визначають політику управління прибутком підприємства);

– орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємства (якими б прибутковими не здавалися ті або інші проекти управлінських рішень в поточному періоді, вони повинні бути змінені, якщо вони вступають в суперечність з місією (головною метою діяльності) підприємства) [1, с. 68].

Ключовими аспектами управління прибутком є його формування, розподіл і використання, що передбачає створення на підприємстві методичного, організаційного та інформаційно-аналітичного забезпечення. Методичне забезпечення включає різноманітні методи аналізу, планування та контролю розміру прибутку. Організаційне – загальну структуру управління підприємством, наявними структурними підрозділами, службами і відділами, взаємозв'язки між ними. Організаційне забезпечення створює необхідні умови для розробки й прийняття ефективних управлінських рішень з окремих питань формування, розподілу й використання прибутку. Інформаційно-аналітичне забезпечення передбачає використання масиву даних, необхідних для здійснення моніторингу за управлінням прибутком підприємства з урахуванням факторів внутрішнього та зовнішнього середовища. Основою інформаційно-аналітичного забезпечення управління прибутком на підприємстві є данні управлінського обліку.

Створення інформаційно-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства потребує вирішення таких завдань:

– формування системи показників, які кількісно відображають процес управління прибутком підприємства;

– виокремлення факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на величину прибутку підприємства;

– розрахунок планових показників прибутку та прибутковості діяльності підприємств, окремих його підрозділів за видами діяльності та в цілому по підприємству;

					БЕП 31.15. 001. КРБ	Лист
						22
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- збирання й обробка даних бухгалтерського, оперативного, статистичного та управлінського обліку;
- забезпечення високої якості отриманої інформації;
- зведення обробленої інформації з використанням сучасного методичного та технічного забезпечення;
- факторний аналіз обсягу та складу прибутку підприємства;
- визначення на основі отриманої інформації резервів зростання прибутку та прибутковості діяльності підприємства тощо.

Формування прибутку підприємства пов'язане зі здійсненням операційної, фінансової та інвестиційної діяльності (рис. 1.2).

Прибуток від операційної діяльності формується в результаті здійснення операцій, пов'язаних із виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу.

На величину прибутку підприємства також впливають результати від фінансової та інвестиційної діяльності. До фінансової належить діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства, до інвестиційної – діяльність, пов'язана з придбанням і реалізацією тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Ключовими завданнями управління формуванням прибутку підприємства є:

1. Визначення основних джерел його формування.
2. Забезпечення максимізації величини прибутку з урахуванням ресурсного потенціалу підприємства та ринкової кон'юнктури.
3. Забезпечення оптимального співвідношення між рівнем прибутковості підприємства та допустимим рівнем ризику.
4. Забезпечення максимізації ринкової вартості підприємства.
5. Забезпечення ліквідності активів та платоспроможності підприємства.

До основних завдань управління розподілом та використанням прибутку підприємства можна віднести:

1. Забезпечення виплат податкових зобов'язань підприємства.
2. Забезпечення оптимального розподілу та використання чистого прибутку підприємства.
3. Забезпечення виплат необхідного рівня доходу на інвестований капітал власникам підприємства.
4. Забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до стратегії розвитку підприємства тощо.

Важливого значення в процесі розподілу прибутку має встановлення й дотримання оптимального співвідношення між величиною тієї частини прибутку, що спрямовується на сплату податку та прибуток, та чистим прибутком підприємства, тому можна виділити два етапи розподілу прибутку:

1. Розподіл величини прибутку до оподаткування, тобто прибутку підприємства від звичайної (операційної, фінансової та інвестиційної) діяльності. На першому етапі суб'єктами розподілу прибутку виступають підприємство і держава. Шляхом сплати податку на прибуток частина одержаного підприємством прибутку спрямовується на формування фінансових ресурсів держави.

2. Розподіл і використання чистого прибутку підприємства. Кінцевим фінансовим результатом діяльності підприємства за звітний період, що залишається після сплати податків та інших обов'язкових платежів, є чистий прибуток (збиток), порядок його формування відображається у фінансовій звітності підприємства – формі № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». Чистий прибуток є джерелом фінансування розвитку підприємства, задоволення його інвестиційних потреб, створення резервного фонду, виплат власникам корпоративних прав, преміальних виплат та соціальної підтримки персоналу.

					БЕП 31.15. 001. КРБ	Лист
						25
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

діяльності підприємства. Виражається це досягнутими фінансовими результатами, зокрема, прибутком – як основним критерієм ефективності операційної діяльності, вибору інвестиційних проектів, програм оптимізації витрат та фінансових вкладень. У загальному вигляді прибуток – це різниця між отриманими доходами від певної діяльності та понесеними витратами на її здійснення. Показник інформує про необхідність заходів щодо зменшення собівартості продукції, нарощування обсягів виробництва й реалізації, розширення асортименту продукції (товарів, робіт, послуг), доцільність змін у ціновій політиці. З метою об'єктивної оцінки та виявлення невикористаних резервів для подальшого підвищення ефективності управління цим показником проводиться фінансовий аналіз.

Відповідно до чинного законодавства прибуток визначається як сума, на яку доходи суб'єкта господарювання перевищують пов'язані з ними витрати. На формування величини прибутку впливають фактори, аналіз яких проводиться з метою визначення позитивних чи негативних їх впливів, а також пошуку невикористаних резервів.

Проведення аналізу прибутку підприємства перш за все потребує класифікації факторів впливу та їх параметрів, що дозволять в кількісному та відносному вимірі оцінити вплив цих факторів на процес формування, зростання прибутку та його ефективного використання. За отриманими результатами аналізу прибутку керівництво підприємства має можливість оцінити показники діяльності, ефективність прийнятих управлінських рішень щодо інвестиційної та фінансової політики. Перелік завдань, що потребують вирішення в процесі аналізу та джерела інформації, які використовуються при цьому, залежать від мети та інтересів користувачів (керівництва, фінансових аналітиків, менеджерів, фіскальних органів, потенційних інвесторів, банків тощо).

Основними завданнями аналізу прибутку є: оцінка динаміки показників прибутку; ґрунтовності утворення та розподілення його фактичної величини; виявлення та вимірювання дії різних факторів на прибуток; оцінка можливих

					БЕП 31.15. 001. КРБ	Лист
						28
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

різному позначається на зміні показників. Величина прибутку формується під впливом таких факторів: обсяг реалізації; структура продукції; відпускні ціни на сировину, матеріали, паливо, тарифи на електроенергію та транспортування; рівень матеріальних та трудових ресурсів тощо.

Найважливішим складником загальної величини прибутку є прибуток від реалізації продукції, Аналіз виконання плану від реалізації продукції варто починати з проведення перевірки обґрунтованості планових показників собівартості та прибутку, обсягу виробництва та реалізації продукції. Завдяки чому можна буде встановити причини відхилення фактичних показників прибутку від реалізації продукції від запланованих. На рис. 1.4 наведено сукупність факторів впливу на формування прибутку від реалізації продукції.

Рис. 1.4. Фактори впливу на величину прибутку від реалізації продукції [41, с. 35]

Важливими умовами зростання прибутку від реалізації продукції є: збільшення обсягу забезпечення ритмічності виробництва та відвантаження; зниження собівартості; підвищення якості продукції та її конкурентоздатності на ринку.

Поширеним способом узагальнення та систематизації факторів впливу є створення так званих систем факторів. Вони розкривають явище, що вивчається у вигляді суми чи добутку декількох факторів, які визначають

його величину та функціонально залежать від нього. Найбільш поширені методи визначення впливу факторів на прибуток підприємства наведено в табл. 1.1.

Наведені методи відрізняються способами розрахунків, але результати в числовому вираженні розрахунків за ними є однаковими, оскільки ґрунтуються на єдиному принципі. Вибираючи метод аналізу потрібно враховувати завдання та мету, якої потрібно досягти фінансовому аналітику, із застосуванням факторного аналізу прибутку підприємства з'являється можливість отримання достовірних даних про вплив окремих факторів на аналізовану величину, невикористаних резервів. Визначається походження джерел формування прибутку (зміна обсягів реалізації, структури продукції, відпускних цін та цін на сировину, тарифів на електроенергію та перевезення).

Постійне забезпечення зростання прибутку полягає у визначенні впливу факторів його формування та пошуку невикористаних резервів. Резерв – це кількісна величина, що виявляється на стадіях планування, стадії виробництва продукції та її реалізації. Резерви збільшення прибутку є можливими за рахунок:

- зростання обсягу виробництва продукції (робіт, послуг);
- зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції;
- економії і раціонального використання грошових коштів на оплату праці, оплату сировини та матеріалів тощо;
- модернізації обладнання та устаткування;
- запровадження досягнень науково-технічного прогресу, що призведе до зростання продуктивності праці.

г) обслуговування.

На підприємстві встановлене сучасне високопродуктивне (у тому числі автоматизоване) вітчизняне устаткування й устаткування виробництва Німеччини, Японії, Франції, Швейцарії, Голландії, США.

В умовах ринкової економіки підприємство не тільки впроваджує сучасні технології, але й застосовує систему управління якістю відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001. Пріоритетною задачею ТОВ «Телекарт-Прилад» є забезпечення високого рівня якості і надійності продукції.

Політикою ТОВ «Телекарт-Прилад» в сфері якості є прагнення зберегти лідерські позиції у виробництві і продажах серед виробників обладнання для ПАТ «Укртелеком» та НЕК «Укренерго» за рахунок освоєння нових технологій і матеріалів, прийнятної ціни і високої культури обслуговування споживачів.

Політика в сфері якості є основою створення та функціонування Системи управління якістю, яка визначає і декларує мету, завдання і наміри вищого керівництва та всього колективу, спрямовані на реалізацію девізу підприємства: «Наша якість – в нашій продукції. Наша якість направлена на задоволення найбільш високих вимог і очікувань клієнтів».

Цілі в сфері якості ТОВ «Телекарт-Прилад» засновані на:

- а) розширенні номенклатури продукції та послуг;
- б) просуванні продукції «Телекарт-Прилад» в країни ближнього і дальнього зарубіжжя;
- в) випуску продукції на сучасному обладнанні, з постійним розширенням та оновленням парку обладнання;
- г) прагненні до максимального завантаження обладнання, у тому числі за рахунок зменшення позапланових простоїв обладнання на профілактичне обслуговування;
- д) розвитку партнерських відносин з постачальниками та клієнтами;

					БЕП 31.15.002. КРБ	Лист
						36
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

е) впровадженні у виробництво новітніх технологій, які покращують якість продукції;

ж) управлінні на належному рівні соціальними та фізичними факторами виробничого середовища, що забезпечують необхідну відповідність вимогам до продукції .

Органи управління підприємством забезпечують його діяльність, спрямовану на отримання прибутку. Структура управління включає в себе керівництво підприємством - Раду директорів у складі: Генеральний директор, Перший заступник генерального директора, Директор з економіки та фінансів, Технічний директор, Директор з якості та керівників структурних підрозділів підприємства (начальників виробництв, дільниць, відділів та служб).

Загальне управління підприємством здійснює Генеральний директор. Статус, порядок призначення та звільнення з посади Генерального директора визначається Статутом підприємства.

До складу підприємства входять наступні структури: приладобудівний завод – 34500 кв.м., 9 виробничих і адміністративних корпусів, спеціальне конструкторсько-технологічне бюро, що займається розробкою, впровадженням в серійне виробництво нових, в тому числі програмних, продуктів підприємства, випробуванням і сертифікацією виробів заводу; департамент продажів і маркетингу, завданнями якого є маркетингове дослідження ринку, реалізація продукції, організація рекламний-виставкових заходів; сервісний центр, який забезпечує гарантійний і післягарантійний супровід продукції, пусконаладжувальні роботи і ремонтні роботи; акредитований випробувальний Центр, філіал в Києві.

З метою постійного поліпшення якості продукції підприємством «Телекарт-прилад» був створений Випробувальний центр, який пройшов акредитацію в Національному Агентстві акредитації України. До складу центру входять три структурні підрозділи:

- випробувальна лабораторія, завданням якої є проведення всієї номенклатури внутрізаводських випробувань;

											Лист
											37
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата							

Слід зазначити, що вже понад 11 років ТОВ «Телекарт-Прилад», є одним з провідних вітчизняних виробників сучасних засобів зв'язку військового призначення. Достатньо великий відсоток від загальної кількості продукції, що розробляється й виготовляється на підприємстві, надходить з його цехів на потреби Збройних Сил та інших військових формувань України. При цьому основним замовником на отримання засобів зв'язку та комунікацій є вітчизняне оборонне відомство. Технологічні можливості й виробничі потужності компанії дозволяють виконувати на заводі весь цикл необхідних робіт, починаючи з розробки виробу і програмного забезпечення, закінчуючи установкою, гарантійним обслуговуванням приладів та навчанням фахівців замовника правилам і порядку їх експлуатації. Нині на підприємстві триває напружена робота над створенням на базі бойової техніки командно-штабних машин та комплексної апаратної зв'язку, оснащеність яких дозволяє здійснювати безперебійний військовий зв'язок в будь-яких польових умовах.

Для виробництва військового обладнання створено самостійний підрозділ по збірці і регулюванню військового обладнання і його модулів - виробничий комплекс «Акація». Комплекс є замкнутим складальним виробництвом з висококваліфікованим інженерно-технічним персоналом, приладової базою, засобами контролю якості і надійності виробів. Підприємство розробило і при науково-технічній підтримки Міністерства Оборони України поставило на озброєння велика кількість засобів зв'язку та автоматизації військового призначення, яке в даний час виробляється серійно і поставляється до відповідних силових структур. Підприємство має ліцензію на ведення господарської діяльності з розроблення, виготовлення, реалізації, ремонту і модернізації військової техніки, дозвіл на проведення діяльності, пов'язаної з державною таємницею, ліцензію на здійснення діяльності в сфері технічного захисту інформації, зареєстровано в системі сертифікації УкрСЕПРО і відповідає ДСТУ ISO 9001: 2015. ТОВ «Телекарт-Прилад» має величезний практичний досвід з випуску командних і командно-штабних машин різного призначення, підприємство володіє виробничими

						БЕП 31.15.002. КРБ	Лист
							39
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			

потужностями і висококваліфікованим інженерним і робочим персоналом, дозволяє виконувати роботи зі створення різних комплексів і засобів зв'язку та автоматизації.

ТОВ «Телекарт-Прилад» є одним із лідерів у виробництві телекомунікаційного профілю. Підприємство випускає: обладнання для телефонного зв'язку (телефонні станції), цифрові ресивери (цифровий кабельний ресивер DVB-C), телекомунікаційні комплекси для силових структур, різні пластикові картки (безконтактні карти, таксофонні картки тощо), системи контролю доступу (монтаж, установлення, обслуговування), паркувальні термінали, готові комплексні рішення для міста – комерційна експлуатація ліфтів, облік пільгових і комерційних одиниць в муніципальних і приватних транспортних підприємств (системи оплати транспорту, системи міського транспорту, платіжна система міського транспорту), різні системні рішення в галузі енергетики, прилади обліку електроенергії (однофазні лічильники, електронні лічильники, Енергія 9, АСКОЕ), комутаційне і програмне забезпечення для енергопостачальних і енергоспоживаючих компаній.

В групі енергетичної продукції підприємство випускає прилади й системи обліку електроенергії та автоматизованих систем для обліку електроенергії. Цей напрямок підприємство розпочало з 1999 р. За цей період освоєне серійне виробництво висококласних приладів обліку електроенергії серії «Енергія-9» класу 0,2S, 0,5S, 1,0. Водночас почалося масове впровадження автоматизованих систем контролю обліку електроенергії «Альтаір» і «Омега» для всіх категорій споживачів. Лічильники «Телекарт-Прилад» сертифіковані і внесені в Державні Реєстри засобів вимірів України, Республіки Беларусь, Грузії, Узбекистану, що підтверджує їх високий технічний рівень і відповідність сучасним вимогам.

Підприємство випускає три види автоматизованих систем контролю обліку електроенергії: «Консоль», «Альтаір», «Омега».

						БЕП 31.15.002. КРБ	Лист
							40
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			

З 1995 року «Телекарт-Прилад» успішно функціонує на ринку пластикових карт. Підприємство пропонує послуги по виготовленню різних видів пластикових карт. Переваги використання систем електронних платежів очевидні. Вони дозволяють суттєво підвищити швидкість обігу грошової маси, спростити її облік і контроль, скоротити витрати на підтримку готівково-грошового звертання. ТОВ „Телекарт-Прилад“ робить електронну пластикову карту, що відповідає міжнародним стандартам ISO 7810, 7813, 7816. Підприємство пропонує пластикові карти різних видів з можливістю їх персоналізації (нанесення штрих-коду, фотографії, кодування магнітної смуги та ін.). Зараз підприємство випускає пластикові карти таких видів:

1.Дисконтні На сьогоднішній день це самі популярні пластикові карти, що дають клієнтам постійно користуватися знижками, бонусами, додатковими послугами в цілій мережі підприємств сфери обслуговування.

2.Клубні Це насамперед візитна картка елітного клубу, ресторану, бара, фітнес-центру, дискотек і т.д., що служать для ідентифікації постійних клієнтів. Картка такого типу сполучити в собі інформативність і елегантний зовнішній вигляд. Власникам клубних карток надаються різні знижки, додаткові послуги або даються інші привілеї. У ряді випадків клубна карта виступає в ролі пропуску в клуб її власника і його гостей.

3. Предоплатні Кarti з передоплатою - це насамперед, інтернет-карти (для доступу в інтернет); карти для оплати послуг IP -телефонії, за проїзд по платним автомобільним дорогам, проїзні квитки в суспільному транспорті. Платіжні карти випускаються комерційними структурами для розрахунків у торгівельній сервісній мережі даної компанії, використання їх спрощує процедуру надання послуг - відсутність договорів, абонплати.

4.Страхові карти Кarti, що використовуються як доповнення або повноцінну заміну страхового поліса. Це зручні, надійні карти, що можуть зберігати інформацію.

						БЕП 31.15.002. КРБ	Лист
							41
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			

5.Безконтактні карти Карти універсального застосування з великими функціональними можливостями для використання як єдиного документа у платіжних системах, для збереження особистих інформаційних даних і т.д.

«Телекарт-Прилад» випускає касові апарати, які сьогодні обов'язкові атрибути торгового підприємства. Підприємство пропонує портативний електронний контрольно-касовий апарат (ЕККА) «Телекарт 001» - для підприємств і організацій торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування, транспорту і т.д. Ці апарати істотно відрізняються за рахунок таких властивостей: невеликі розміри; маленька вага (1.10 кг.); пристосованість до високої вологості і низької температури; простота і зручність в експлуатації; висока швидкість друку (до 10 рядків в секунду); вбудований акумулятор (заряджається від мережі 220 В, через адаптер), що забезпечує автономну роботу протягом повного робочого дня; можливість підключення комп'ютера та інших периферійних пристроїв та інші.

В цілому для виробництва продукції використовуються наступні технології: механообработка металів і пластмас; лиття пластмаси і алюмінію; нанесення гальванічних, порошкових і лакофарбових покриттів; навісний і поверхневий електромонтаж друкованих плат; складання та регулювання друкованих плат і електронного устаткування; автоматизоване тестування і перевірка електронного обладнання; автоматизоване складання електронних пластикових карт (контактних і безконтактних); офсетний поліграфія на пластиці (в тому числі при виготовленні пластикових карт); лиття підстав для пластикових.

ТОВ «Телекарт-прилад», який є одним з провідних виробничих підприємств галузі, продовжує модернізувати й автоматизувати своє виробництво.

У 2020 році на підприємстві було введено в експлуатацію сучасний лазерний оптоволоконний верстат, призначений для механічної обробки різних матеріалів: вуглецева сталь, нержавіюча сталь, кольоровий метал, оцинкована пластина, метал з покриттям та ін. Дана установка при обробці

						БЕП 31.15.002. КРБ	Лист
							42
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			

матеріалів дає вузький і чистий розріз, точність різки близько 0,01 мм. Інноваційні технології цього обладнання допускають товщину різання до 30 мм, залежно від матеріалу.

Постійне планове впровадження на підприємстві нового обладнання і технологій виробництва, а також підвищення професійного рівня співробітників, допомагає значно наростити виробничі потужності підприємства і суттєво покращує якість виробленої продукції, дає можливість по праву називатися Національним виробником, який за якістю і технологіями не поступається іноземним компаніям.

Незважаючи на накоплений потенціал і відомий імідж на підприємстві, на думку спеціалістів, є накоплені резерви підвищення ефективності функціонування підприємства.

2.2. Аналіз господарської діяльності і рівня прибутковості функціонування підприємства за досліджуваний період

Формування ринкових відносин потребує від кожного учасника підприємницької діяльності уміння адекватно аналізувати економічну інформацію та приймати виважені управлінські рішення щодо покращення всіх важелів зростання прибутковості господарювання. Одним із інструментів оцінювання конкурентоспроможності підприємства є аналіз фінансово-економічної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Для забезпечення успіху на ринку, створення належного іміджу підприємству потрібен якісний та постійний в часі системний, комплексний аналіз усіх показників фінансово-господарської діяльності, спрямований на прогнозування подальшого розвитку, на виробку рекомендацій для прийняття продуманих чітко обгрунтованих рішень щодо підвищення конкурентоспроможності та функціонуванню у прибутковому режимі.

Аналіз результатів діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» почнемо з характеристики динаміки найбільш важливих економічних показників, що формують уявлення про нинішній стан фірми. Цифрові дані представлені в таблиці 2.1..

										Лист
										43
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						

Рівень та динаміка техніко-економічні показників
діяльності ТОВ «Телекарт-прилад» за 2018–2020 рр.

Таблиця 2.1

№ п/ п	Найменування показника	Роки			Темпи приросту (2020 до рівня 2018), %
		2018	2019	2020	
1	Обсяг реалізованої продукції без ПДВ, тис. грн. - темпи приросту, %	166502,0 x	379051,0 127,6	438715,0 15,7	163,49
2	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн. - темпи приросту, %	136535,0 x	218560,0 60,08	331059,0 51,5	142,5
3	Повна собівартість реалізованої продукції, тис. грн. - темпи приросту, %	154854,0 x	252049,0 62,77	359034,0 42,45	131,85
4	Середньооблікова чисельність ПВП, чол. - темпи приросту, %	305 x	355 16,4	486 36,9	59,3
5	Фонд оплати праці, тис. грн. - темпи приросту, %	28515,0 x	46140,0 61,81	87995,0 90,71	208,6
6	Середньомісячна заробітна плата одного працівника ПВП, грн. - темпи приросту, %	7791,0 x	10831,0 39,02	15088,0 39,3	93,7
7	Середньорічна вартість основних засобів (за первісною вартістю), тис. грн. - темпи приросту, %	72954,0 x	69861,0 -4,2	73054,0 4,6	0,13
8	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, грн. - темпи приросту, %	0,82 x	0,58 -29,3	0,75 29,3	-8,5
9	Продуктивність праці, тис.грн. - темпи приросту, %	545,9 x	1067,7 94,2	902,7 -15,5	65,36
10	Фондовіддача ОВФ, грн./грн. - темпи приросту, %	2,28 x	5,43 138,2	6,01 10,68	163,6

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата
------	------	----------	--------	------

БЕП 31.15.002. КРБ

Лист

44

11	Фондомісткість продукції, грн. - темпи приросту, %	0,439 x	0,184 -58,1	0,167 -9,2	-61,96
12	Фондоозброєність праці , тис. грн.. - темпи приросту, %	239,2 x	196,7 -17,7	150,3 -23,6	-37,2
13	Валовий прибуток, тис. грн. - темпи приросту , %	29967,0 x	160491,0 435,6	107656,0 -32,92	259,25
14	Рентабельність валової продукції, % - темпи приросту (відсоткові пункти)	21,9 x	73,4 51,5	32,52 -40,9	48,5 в.п.
15	Рентабельність продаж, % - темпи приросту , (відсоткові пункти)	18,0 x	42,3 24,3	24,5 -17,8	36,1 в.п.

Аналіз даних таблиці 2.1. свідчить про послідовну тенденцію зростання обсягів виробництва продукції на досліджуваному підприємстві на 163,49% в період з 2018 по 2020 роки. Однак дуже важливим є порівняння темпів росту обсягів реалізації з темпами зростання собівартості реалізованої продукції. Саме це співвідношення може свідчити про рівень прибутковості роботи підприємства протягом досліджуваного періоду часу. Якщо в період 2018-2019рр. темпи приросту цих показників мали певне випередження обсягів реалізації порівняно з собівартістю реалізованої продукції на 67,5 в.п., то за період 2019-2020 рр. ми бачимо, навпаки, випередження темпів приросту собівартості реалізованої продукції на 35,8 в.п. в порівнянні з обсягом реалізованої продукції. Цей факт сприяв тому, що витрати на 1 грн. реалізованої продукції зменшувались в 2019 році і склали 0,58 грн., а в 2020 році цей показник збільшився до 0,75 грн. Але, в цілому, за досліджуємий період з 2018-2020 роки спостерігається зниження показника витрат на 1 грн. реалізованої продукції на 8,5 %, що є позитивним.

Однією з важливих частин аналізу реалізованої продукції є її склад та структура. Склад продукції характеризує види реалізованої продукції за певними ознаками її групування. На рис. 2.1. нами представлена структура реалізованої продукції згрупована за окремими видами, яка свідчить про те,

що найбільша частка в реалізованій продукції це апаратура для прийому та передачі голосу – біля 45%, пристрої машин для автоматизованої обробки даних – 34,5%, картки з вбудованими інтегральними схемами – 16,6%.

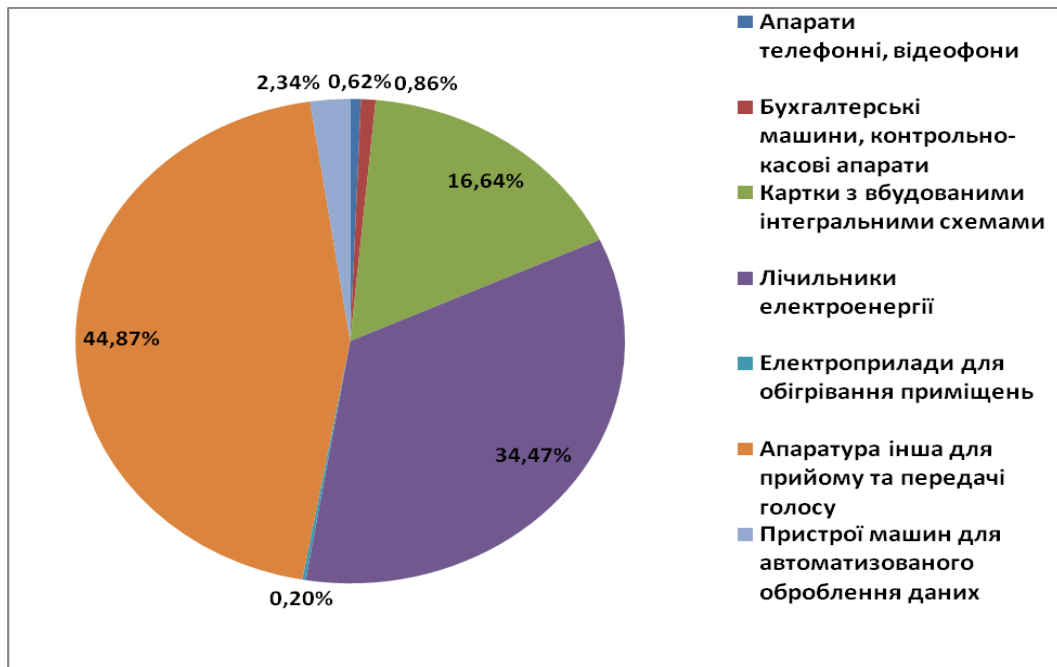

Рис.2.1. Структура реалізованої продукції ТОВ «Телекарт-прилад» в 2020 Році

Які б технічні можливості, організаційно-управлінські переваги не відкривалися перед підприємством, воно не почне працювати ефективно без відповідного людського ресурсу. Адже все в кінцевому підсумку залежить від людей, від їх кваліфікації, вміння і бажання працювати. Відповідно, господарські процеси неможливі без забезпечення робочою силою та ефективним її використанням. Від цього залежить обсяги виробництва і своєчасність виконання всіх робіт, використання технічних засобів і в цілому прибутковість функціонування.

За досліджуваний період спостерігалась позитивна картина зростання чисельності на підприємстві: в 2019 році на 50 осіб, в 2020 році на 131 особу, а за період дослідження зросла на 159,3%.

Одним з основних узагальнюючих показників, що характеризує ефективність використання праці виступає продуктивність праці. Враховуючи

те, що обсяги реалізації продукції в 2020 році в порівнянні з 2018 роком збільшилися на 263,49%, а середньооблікова чисельність на 159,3%, продуктивність праці зросла у порівнянні з 2018 р. на 165,36%. Таким, чином, динаміка цього показника за досліджуваний період в цілому позитивна.

В процесі аналізу доцільно встановити відповідність між темпами зростання середньорічної заробітної плати та продуктивності праці. У нашому випадку середньомісячна заробітна плата на підприємстві має стабільну динаміку до зростання. В 2018 році цей показник дорівнював - 7791 грн., 2019 рік - 10831 грн., 2020 рік – 15088 грн. Як бачимо, данні таблиці 2.1. свідчать про зростання як продуктивності праці так і середньомісячної заробітної плати. В той же час темпи зростання середньомісячної заробітної плати випереджають темпи росту продуктивності праці. Так, за період 2018 – 2020 рр. середньомісячна заробітна плата на 193,7%., а продуктивність праці зросла лише на 165,36%. Таке співвідношення між динамікою цих важливих показників вважається не припустимим і досить не привабливим з точки зору ефективності роботи підприємства. Темпи зростання продуктивності праці повинні перевищувати темпи росту її оплати, що є одним з стратегічних факторів розвитку темпів розширеного відтворення, забезпечення прибутку та рентабельності підприємства. В такому випадку, коли даний принцип не витримується, то при перевитраті фонду зарплати зростає собівартість продукції, що впливає на зменшення суми прибутку.

Що стосується фонду оплати праці, то в результаті зростання середньомісячної заробітної плати та середньооблікової чисельності цей показник в 2020 році у порівнянні з 2018 роком збільшився на 308,6%.

Усі перелічені вище зміни абсолютних та відносних показників, що характеризують ступінь ефективності господарської діяльності досліджуваного підприємства, значною мірою позначились на динаміці величини валового прибутку та інших показників прибутковості, у тому числі рентабельності. Чим більше величина прибутку і вище рівень рентабельності,

тим ефективніше функціонує підприємство, тим стійкіше його фінансовий стан. Тому пошук резервів збільшення прибутку і рентабельності, є одним з основних завдань в будь-якій сфері бізнесу.

Відомі різні показники прибутковості, як абсолютні так і відносні. Найбільш відомі абсолютні показники: валовий прибуток, прибуток від реалізації, прибуток від операційної діяльності, прибуток від фінансової діяльності, прибуток від інвестиційної діяльності, прибуток від звичайної діяльності, чистий прибуток. До відносних показників відносять велику групу показників рентабельності.

Найбільш загальним показником прибутковості є валовий прибуток. Як свідчать дані таблиці 2.2. в цілому за період дослідження темп приросту цього показника склав 259,25%. Але в 2020 році валовий прибуток зменшився в порівнянні з 2019 роком на 32,95%. Негативна тенденція до зниження валового прибутку була спричинена збільшенням собівартості реалізованої продукції, яка в 2020 р. перевищила рівень 2019 р. на 51,5 %. Збільшення об'єму реалізованої продукції на 15,7% в 2020 р. порівняно з 2019 р. не змогло перекрити негативний вплив зростання собівартості реалізованої продукції на обсяг валового прибутку підприємства.

Динаміка валового прибутку за досліджуваний період відображена на графіку (рис. 2.2).

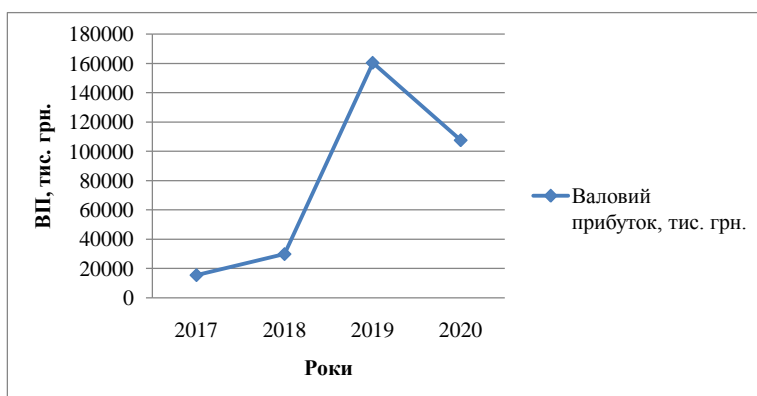

Рис. 2.2 Динаміка валового прибутку, 2018 – 2020 рр.

Поряд з визначенням валового прибутку визначається прибуток від реалізації. Величина прибутку від реалізації продукції цікавить не тільки управлінців підприємства, але і зовнішніх споживачів (аудиторів, податківців, інвесторів тощо). Величина прибутку від реалізації продукції однозначно не міститься в формі № 2 "Звіт про фінансові результати". Тому зазначимо, що його величина визначається як різниця між валовим прибутком і додатком адміністративних витрат і витрат на збут.

Динаміка показників прибутковості діяльності в ТОВ "Телекарт-прилад"
за 2018- 2020 рр. (тис.грн.)

Таблиця 2.2.

№	Найменування показника	2018	2019	2020	Темпи приросту (2020 до рівня 2018), %
1	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), (без ПДВ) - темпи приросту, %	166502 x	379051 127,6	438715 15,74	163,5
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) - темпи приросту, %	136535 x	218560,0 60,0	331059 51,52	142,47
3	Валовий прибуток (збиток) - темпи приросту, %	29967 x	160491 435,6	107656 -32,95	259,25
4	Адміністративні витрати - темпи приросту, %	17510 x	31768 81,4	27463 -13,55	56,84
5	Витрати на збут - темпи приросту, %	809 x	1721 112,7	512 -70,25	-36,71
6	Собівартість реалізованої продукції (з урахуванням адміністративних витрат і витрат на збут) - темпи приросту, %	154854 x	252049 62,8	359034 42,5	131,85
7	Прибуток від реалізації - темпи приросту, %	11648 x	127002 990,3	79681 -68,38	584,07
8	Інші операційні доходи - темпи приросту, %	778 x	2122 172,8	1237 -41,7	58,99
9	Інші операційні витрати - темпи приросту, %	1305 x	34349 2532,1	25761 -25,0	1874
10	Прибуток від операційної діяльності - темпи приросту, %	11121 x	94775 752,2	55159 -41,80	395,99
11	Чистий прибуток - темпи приросту, %	9096 x	81443 795,4	59006 -27,55	548,7

Результатом стало виявлення позитивної тенденції до зростання величини прибутку від реалізації за досліджуваний період з 2018-2020 роки.

						БЕП 31.15.002. КРБ	Лист
							49
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			

але знову спостерігається зменшення цього показника в 2020 році в порівнянні з 2019 роком на 68,38%, що становить 47321 тис.грн. На таку динаміку, безперечно, вплинули зміни, що стосуються співвідношення темпів росту обсягів реалізації 115,74% та темпів росту собівартості реалізованої продукції на 142,45%. Наряду з тим, що у 2020 році в порівнянні з 2019 роком зменшились адміністративні витрати на 13,55%, що в вартісному виразі становить 4305 тис.грн. та витрати на збут продукції на 70,25%, що становить 1209 тис. грн.

Прибуток від операційної діяльності, також зменшився у 2020 році на 41,8%, при зменшенні операційних доходів на 41,7% та інших операційних витрат на 25,0% .

Певний інтерес в рамках дослідження має аналіз поведінки операційних витрат (див. табл.. 2.3.)

Аналіз елементів операційних витрат

ТОВ «Телекарт - Прилад» за 2018 - 2020 рр. (тис. грн.)

Таблиця 2.3.

Елементи витрат	2018	2019	2020	Темпи приросту (2020 до рівня 2018), %
Матеріальні витрати	123996	183000	245446	97,9
- темпи приросту, %	x	47,6	34,1	
Витрати на оплату праці	23460	54189	87995	275,08
- темпи приросту, %	x	130,9	62,4	
Відрахування на соціальні заходи	5055	11727	17965	255,39
- темпи приросту, %	x	131,9	53,2	
Амортизація	2343	3133	7628	225,56
- темпи приросту, %	x	33,7	143,5	
Інші операційні витрати	1305	34349	25761	1874,02
- темпи приросту, %	x	2532,1	-25,0	
Разом	156159	286398	384795	146,4
- темпи приросту, %	x	83,4	34,4	

Аналізуючи дані статистичної звітності ми прийшли до наступних висновків. Як бачимо, майже по всіх елементах відбулося зростання чисельних значень. Якщо в цілому приріст величини операційних витрат за 2018-2020 роки склав склав 146,4%, то в 2020 році в порівнянні з 2019 роком

цей показники склав 34,4%. В по-елементному вигляді в 2020 році в порівнянні з 2019 роком зміни були наступні: збільшилися матеріальні витрати на 34,1%, витрати на оплату праці на 62,4%, відрахування на соціальні заходи на 53,2%, амортизація на 143,5%, а інші операційні витрати зменшилися на 25,0%.

Динаміка структури операційних витрат
ТОВ «Телекарт-Прилад» за 2018-2020 рр. (%)

Таблиця 2.4

Елементи витрат	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення (2020 до 2018) у в.п.
Матеріальні витрати	79,4	63,9	63,7	-15,7
Витрати на оплату праці	15,0	18,9	22,8	+7,8
Відрахування на соціальні заходи	3,2	4,2	4,7	+1,5
Амортизація	1,5	1,0	1,9	+0,4
Інші операційні витрати	0,9	12,0	6,9	+6,0
Разом	100,00	100,00	100,00	-

За весь аналізований період 2018 - 2020 рр. найбільшу питому вагу в структурі елементів операційних витрат склали матеріальні витрати, але в динаміці - спостерігалось зменшення на 15,7 в.п. В той же час з 2019 року по 2020 рік їх доля скоротилась всього на 0,02 відсоткових пунктів і склала на кінець досліджуваного періоду 63,7%. В 2020 році в порівнянні з 2019 роком витрати на оплату праці збільшилися і склали 22,8 %. Спостерігалось зменшення інших операційних витрат в структурі витрат на 6,9 відсоткових пунктів.

На рис 2.3. приведена структура операційних витрат, що склалася в 2020 році.

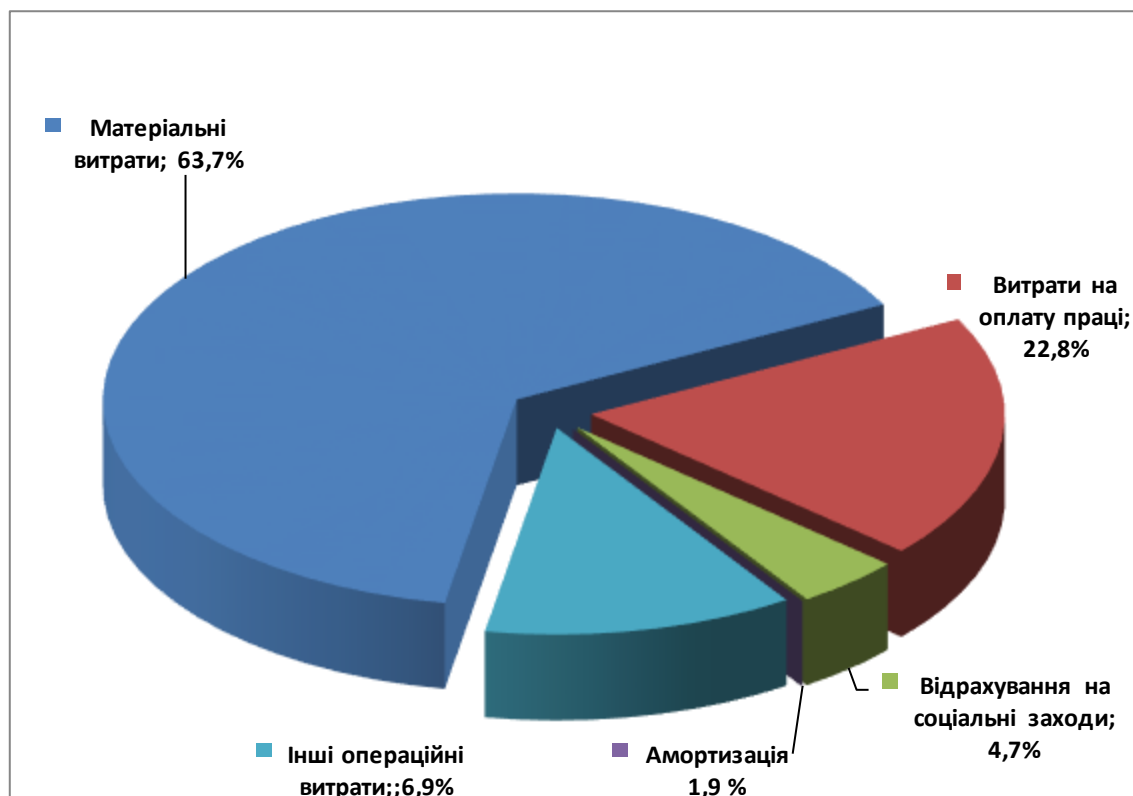

Рис.2.3. Структура операційних витрат ТОВ «Телекарт-прилад» в 2020 році

Дослідження формування прибутку від звичайної діяльності також має науковий інтерес, послідовність його формування за 2018-2020 роки представлена в таблиці 2.5.

Формування прибутку від звичайної діяльності в ТОВ "Телекарт-прилад" за 2018 - 2020 рр. (тис.грн.)

Таблиця 2.5

№	Найменування показника	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення, тис.грн.
1	Прибуток від операційної діяльності	11121	94775	55157	+44036
2	Інші фінансові доходи	410	8949	12634	+12224
3	Інші доходи	-	16726	177	+177
4	Інші витрати	-	16289	30	+30
	Фінансові витрати	214	344	331	+177
5	Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	11317	103817	67607	+56290
	Витрати з податку на прибуток	2221	22374	8601	+6380
6	Чистий прибуток	9096	81443	59006	+49910

З таблиці 2.5 можемо бачити, що на підприємстві є ріст інших фінансових доходів: в 2018 році 410 тис.грн, в 2019 – 8949 тис.грн, в 2020 – 12634 тис. грн. Склад інших фінансових доходів формується за рахунок доходів від реалізації фінансових інвестицій, доходів від операційних курсових різниць і інших доходів, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства. Фінансові витрати та інші витрати в 2020 році зменшилися в порівнянні з 2019 роком на 13 тис.грн та 16259 тис.грн. відповідно. До складу фінансових витрат належать фінансова оренда активів та виплата процентів.

Наступним важливим показником діяльності підприємства є чистий прибуток, який залишається після вирахування суми оподаткування прибутку від звичайної діяльності. За період 2018-2020 років на підприємстві спостерігається зростання чистого прибутку. Але в 2020 році цей показник зменшився відносно 2019 року на 22437 тис.грн.

Частина чистого прибутку, що залишається у розпорядженні підприємства після формування резервів та процентів за залученими позиками становить величину нерозподіленого прибутку. Він використовується на формування фондів спеціального призначення, що забезпечують подальший розвиток підприємства.

Однак прибуток сам по собі не може характеризувати рівень ефективності господарювання. Щоб зробити висновок про рівень ефективності функціонування підприємства, необхідно, отриманий прибуток порівняти зі здійсненими витратами. Співвідношення прибутку з авансованою вартістю або поточними витратами характеризує такий показник, як рентабельність.

З метою аналізу рівня рентабельності нами була охоплена розрахунками система показників, кожний з яких по своєму характеризує і оцінює рівень ефективності діяльності підприємства. Серед них наступні: рентабельність валової продукції; рентабельність реалізованої продукції;

					БЕП 31.15.002. КРБ	Лист
						53
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

рентабельність операційної діяльності; рентабельність активів: рентабельність продаж.

Нами були проведені розрахунки кожного з цих показників і надано аналіз їх динаміки за період 2018-2020 рр.

Рентабельність валової продукції показує, скільки валового прибутку дає одиниця витрат, пов'язаних з реалізацією продукції. Динаміка цього показника позитивна. Особливий розрив в рівнях показника спостерігається в 2019 році порівняно з 2018 роком, а саме приріст в 51,6 в.п. В 2020 році спостерігається зниження цього показника в порівнянні з попереднім роком на 40,91 в.п., на це вплинуло випередження темпів приросту собівартості реалізованої продукції в порівнянні з обсягом реалізованої продукції. Але загалом рентабельність валової продукції 2020 року становить 32,52%, що є позитивним показником. (див. табл. 2.6.)

Рівень та динаміка показників рентабельності
в ТОВ «Телекарт-Прилад» за 2016-2019 рр.

Таблица 2.6.

Назва показника	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Темп приросту (відхилення) показника 2020 рік до 2018 року,
1. Валовий прибуток, тис.грн.	29967	160491	107656	259,2
2. Собівартість реалізованої продукції, тис.грн.	136535	218560	331059	142,5
3. Рентабельність валової продукції, %	21,9	73,43	32,52	10,62
4. Прибуток від реалізації, тис. грн.	11648	127002	79681	584,07
5. Собівартість реалізованої продукції (з урахуванням адміністративних витрат і витрат на збут), тис. грн.	154854	252049	359034	131,9
6. Рентабельність реалізованої продукції, %	7,5	50,4	22,2	+14,7
7. Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	11121	94775	55157	395,9
8. Операційні витрати, тис. грн.	156159	286398	384795	146,4
9. Рентабельність операційної діяльності, %	7,1	33,1	14,3	7,2
10. Прибуток від звичайної діяльності тис.грн	11317	103817	67607	497,4
11. Середньорічна вартість активів,	150982	268327	397872	163,5

використовуватися різні показники прибутку, що обумовлює існування різних варіацій даного показника. Цей показник розраховується, для того щоб дізнатися наскільки ефективна виробнича і комерційна стратегія підприємства. Найбільш широко використовуються такі: рентабельність продажів за валовим прибутком, за операційним прибутком, за чистим прибутком. Розрахуємо цей показник як відношення валового прибутку до обсягу реалізованої продукції. Аналіз показує, що присутня чітка тенденція, яка повторюється в раніше розрахованих показниках рентабельності, в 2018 році – 17,9%, в 2019 році – 42,3%, в 2020 році – 24,5%.

2.3 Факторний аналіз валового прибутку підприємства

Оскільки прибуток є основним результативним показником діяльності підприємства, важливо знати його залежність від різноманітних факторів та вміти оцінювати їх одночасний вплив на прибуток [39, с. 40].

Для того, щоб виявити вплив факторів на результативний показник, застосовуються детерміновані індексні моделі. В їх основі лежить припущення, що між причинами та наслідком існує функціональний зв'язок. І тому у своїй роботі ми зробимо спробу вишукати резерви зростання валового прибутку за рахунок застосування методів пофакторного аналізу. Саме факторні моделі можуть служити важливим важелем у цілеспрямованому керуванні процесами формування високого рівня прибуткової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності. Сьогодні є багато різних методів пофакторних розрахунків розроблених і застосовуваних на практиці. Їхнє використання в кожному конкретному випадку обумовлено формою взаємозв'язку. Як відомо, на практиці використовуються два основних види зв'язку: кореляційні й функціональні (детерміновані). Їх відмінність полягає в ступені залежності результативних ознак від факторних.

Модель яку ми застосуємо дасть змогу зробити аналіз зміни валового прибутку на підставі аналізу впливу таких факторів, як обсяг реалізації, зміна

											Лист
											56
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	БЕП 31.15.002. КРБ						

структури і асортименту, витрат на 1 грн. реалізованої продукції. Відповідно ми можемо оцінити з якою силою і спрямованістю впливає кожний з факторних показників.

Модель проведеного факторного аналізу має наступний вигляд:

$$\Delta ВП = \Delta ВП_{ор} + \Delta ВП_{стр} + \Delta ВП_{рв}$$

Де $\Delta ВП_{ор}$ - зміна прибутку за рахунок обсягів реалізації продукції, тис.грн;

$\Delta ВП_{стр}$ - зміна прибутку за рахунок структури і асортименту, тис. грн;

$\Delta ВП_{р}$ - зміна прибутку за рахунок зміни витрат на 1 грн. реалізованої продукції, тис. грн.в

З ціллю аналізу впливу факторів на валовий прибуток підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад» проведемо аналіз зміни валового прибутку в 2020 р. у порівнянні з 2019 р. В табл. 2.7 представлено вихідні дані для здійснення розрахунків.

Вихідні дані для здійснення факторного аналізу валового прибутку

Таблиця 2.7

2019 рік		2020 рік	
Найменування показника	Значення показника	Найменування показника	Значення показника
Обсяг реалізованої продукції (РП ₀), тис. грн.	379051	Обсяг реалізованої продукції (РП ₁), тис. грн.	438715
Собівартість реалізованої продукції (С ₀), тис.грн.	218560	Собівартість реалізованої продукції (С ₁), тис.грн.	331059
Валовий прибуток (ВП ₀), тис. грн.	160491	Валовий прибуток (ВП ₁), тис. грн.	107656

Вплив зміни обсягу реалізації розраховується за формулою:

$$\Delta ВП_{ор} = ВП_0 \cdot \left(\frac{C_1}{C_0} - 1 \right)$$

де $\Delta ВП_{ор}$ – вплив зміни обсягу реалізації;

										Лист
										57
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	БЕП 31.15.002. КРБ					

$ВП_0$ – валовий прибуток у базовому періоді;

C_1 – собівартість реалізованої продукції у звітному періоді;

C_0 – собівартість реалізованої продукції у базовому періоді.

Вплив зміни структури й асортименту реалізованої продукції розраховується за формулою:

$$\Delta ВП_{стр} = ВП_0 \cdot \left(\frac{РП_1}{РП_0} - \frac{C_1}{C_0} \right)$$

де $\Delta ВП_{стр}$ – вплив зміни структури й асортименту продукції;

$РП_1$ – реалізована продукція у звітному періоді;

$РП_0$ – реалізована продукція у базисному періоді.

Вплив зміни рівня витрат на 1 грн. реалізованої продукції розраховується за формулою:

$$\Delta ВП_{РВ} = РП_1 \cdot \left(\frac{C_0}{РП_0} - \frac{C_1}{РП_1} \right)$$

де $\Delta ВП_{РВ}$ – вплив зміни рівня витрат на 1 грн. реалізованої продукції.

Вплив зміни обсягу реалізації становить:

$$\Delta ВП_{ОР2019} = 29967 \cdot \left(\frac{218560}{136535} - 1 \right) = 18003 \text{ тис.грн.}$$

$$\Delta ВП_{ОР2020} = 160491 \cdot \left(\frac{331059}{218560} - 1 \right) = 82609 \text{ тис.грн.}$$

Отже, у 2019 році за рахунок зміни (збільшення) обсягів реалізації прибуток збільшився на 18003 тис. грн., а у 2020 році – на 82609 тис. грн., тобто тенденція зростання обсягів продажу корелює з підвищенням обсягів валового прибутку.

Вплив зміни структури й асортименту реалізованої продукції складає:

$$\Delta ВП_{СТР2019} = 29967 \cdot \left(\frac{379051}{166502} - \frac{218560}{136535} \right) = 20252 \text{ тис.грн.}$$

$$\Delta ВП_{СТР2020} = 160491 \cdot \left(\frac{438715}{379051} - \frac{331059}{218560} \right) = - 57347 \text{ тис.грн.}$$

									Лист
									58
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

Отже, за рахунок зміни структури і асортименту продукції у 2019 році прибуток від реалізації збільшився на 20252 тис. грн., а у 2020 році знизився на 57347 тис. грн., що говорить про нераціональні зміни в структурі номенклатури і асортименту продукції. Вплив зміни рівня витрат на 1 грн. реалізованої продукції дорівнює:

$$\Delta \text{ВП}_{\text{PB}2019}=379051 \cdot \left(\frac{136535}{166502} - \frac{218560}{379051} \right) = 92269 \text{ тис.грн.}$$

$$\Delta \text{ВП}_{\text{PB}2020}=438715 \cdot \left(\frac{218560}{379051} - \frac{331059}{438715} \right) = - 78096 \text{ тис.грн}$$

Отже, за рахунок зміни (зменшення) витрат на 1 грн. реалізованої продукції у 2019 році прибуток від реалізації збільшився на 92269 тис. грн., а у 2020 році за рахунок підвищення витрат на 1 грн. реалізованої продукції прибуток від реалізації знизився на 78096 тис. грн.

Загальна зміна валового прибутку становить:
 $\Delta \text{ВП}^{2019} = 18003 + 20252 + 92269 = 130524 \text{ тис.грн.}$

$$\Delta \text{ВП}^{2020} = 82609 - 57347 - 78096 = - 52834 \text{ тис.грн.}$$

Результати факторного аналізу формування валового прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад» за 2019-2020 рр. наведені в таблиці 2.8.

Факторний аналіз формування валового прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад» за 2019-2020 роки

Таблиця 2.8

Фактор	Рік	
	2019	2020
Вплив зміни обсягу реалізації	18003	82609
Вплив зміни структури й асортименту реалізованої продукції	20252	- 57347
Вплив зміни рівня витрат на 1 грн. реалізованої продукції	92269	- 78096
Загальна зміна валового прибутку	130524	- 52834

Аналіз даних таблиці дає змогу зробити висновки, що у 2019 році зростання валового прибутку підприємства на 130524 тис. грн. було

зумовлено за рахунок збільшенням обсягу реалізації на 18003 тис. грн., зміни структури і асортименту продукції на 20252 тис. грн., і зменшенням витрат на 1 грн. реалізованої продукції на 92269 тис. грн

У 2020 році валовий прибуток знизився на 52834 тис. грн., за рахунок зростання витрат на 1 грн. реалізованої продукції – на 78096 тис. грн., збільшення собівартості продукції – на 57347 тис. грн., незважаючи на зріст обсягу реалізації на 82609 тис. грн. Факторний аналіз показує, що величина валового прибутку підприємства в 2020 році найбільшою мірою залежить від рівня витрат на 1 грн. реалізованої продукції та собівартості продукції, що підтвержую наші попередні розрахунки. На зниження валового прибутку вплинуло випередження темпів приросту собівартості реалізованої продукції 51,5 % в порівнянні з темпами приросту обсягу реалізованої продукції 15,7%

Висновок. Таким чином, у другому розділі роботи нами здійснено аналіз рівня й динаміки основних показників діяльності досліджуваного підприємства. Особлива увага була приділена питанням формування валового, операційного та чистого прибутків. Також була надана увага розрахункам різних показників рентабельності, що дало змогу виявити різнобічний рівень ефективності діяльності підприємства. У результаті були виявлені резерви зростання валового прибутку на досліджуваному підприємстві й визначені фактори, керування якими може сприяти збільшенню нагромаджень на підприємстві.

					БЕП 31.15.002. КРБ	Лист
						60
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВИСНОВКИ

В результаті зробленого в кваліфікаційній роботі аналізу було систематизовано поняття “прибутку”. Визначено, що прибуток є основною метою діяльності підприємства, джерелом фінансування його розвитку, вдосконалення його матеріально-технічної бази та продукції, забезпечення всіх форм інвестування, об'єктом оподаткування та джерелом сплати податків. Було проведено дослідження факторів, які впливають на прибуток, серед яких були виділені зовнішні та внутрішні. В роботі узагальнені резерви збільшення прибутку, а саме: підвищення обсягів випуску та реалізації продукції; зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції; покращення якості продукції; підвищення продуктивності праці; дотримання найсуворішого режиму економії на всіх ділянках виробничо-господарської діяльності підприємства; вдосконалення норм та нормативів; більш повне використання вторинних ресурсів та попутних продуктів; застосування правильної тактики при встановленні цін.

Виходячи з результатів проведеного дослідження можна зробити наступні теоретичні та практичні висновки та пропозиції.

Аналіз даних свідчить про послідовну тенденцію зростання обсягів виробництва та реалізації продукції на досліджуваному підприємстві на 163,49% в період з 2018 по 2020 роки. Однак, якщо в період 2018-2019рр. темпи приросту обсягів реалізації мали певне випередження порівняно з собівартістю реалізованої продукції на 67,5 в.п., то за період 2019-2020 рр. навпаки, випередження темпів приросту собівартості реалізованої продукції на 35,8 в.п. в порівнянні з обсягом реалізованої продукції. Цей факт сприяв тому, що витрати на 1 грн. реалізованої продукції зменшувались в 2019 році і склали 0,58 грн., а в 2020 році цей показник збільшився до 0,75 грн. Але, в цілому, за досліджуємий період з 2018-2020 роки спостерігається зниження показника витрат на 1 грн. реалізованої продукції на 8,5 %, що є позитивним.

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						61
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Середньооблікова чисельність працівників підприємства за досліджуваний період зросла на 181 особу., темп приросту склав 59.3%. Враховуючи те, що обсяги реалізації продукції в 2020 році в порівнянні з 2018 роком збільшились на 263,49%, а середньооблікова чисельність на 159,3%, продуктивності праці зросла у порівнянні з 2018 р. на 165,36%. Але знову в 2020 році в порівнянні з 2019 роком спостерігається зменшення показника продуктивності праці .

Середньомісячна заробітна плата на підприємстві має стабільну динаміку до зростання. В 2018 році цей показник дорівнював - 7791 грн., 2019 рік - 10831 грн., 2020 рік – 15088 грн. В той же час темпи зростання середньомісячної заробітної плати випереджають темпи росту продуктивності праці. Так, за період 2018 – 2020 рр. середньомісячна заробітна плата на 193,7%., а продуктивність праці зросла лише на 165,36%. За період дослідження збільшилась вартість основних виробничих засобів та склала в 2020 році 73054,0 тис.грн. (за первісною вартістю), що на 0,13 % вище від вартості 2018 року.

Усі показники прибутковості є позитивними, але в 2020 році мають тенденцію до зниження, що є негативним фактором для компанії.

Найбільш загальним показником прибутковості є валовий прибуток. В цілому за період дослідження темп приросту цього показника склав 259,25%. Але в 2020 році валовий прибуток зменшився в порівнянні з 2019 роком на 32,95%. Негативна тенденція до зниження валового прибутку була спричинена збільшенням собівартості реалізованої продукції, яка в 2020 р. перевищила рівень 2019 р. на 51,5 %. Збільшення об'єму реалізованої продукції на 15,7% в 2020 р. порівняно з 2019 р. не змогло перекрити негативний вплив зростання собівартості реалізованої продукції на обсяг валового прибутку підприємства.

Наступним важливим показником діяльності підприємства є чистий прибуток, який залишається після вирахування суми оподаткування прибутку від звичайної діяльності. За період 2018-2020 років на підприємстві

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						62
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

спостерігається зростання чистого прибутку. Але в 2020 році цей показник так само зменшився відносно 2019 року на 22437 тис.грн.

У своїй роботі ми зробили спробу вишукати резерви зростання валового прибутку за рахунок застосування методів пофакторного аналізу. Модель яку ми застосували дала змогу зробити аналіз зміни валового прибутку на підставі аналізу впливу таких факторів, як: обсяг реалізації, зміна структури і асортименту, витрат на 1 грн. реалізованої продукції. У 2020 році валовий прибуток загалом знизився на 52834 тис. грн., за рахунок зростання витрат на 1 грн. реалізованої продукції – на 78096 тис. грн., та збільшення собівартості продукції – на 57347 тис. грн., незважаючи на зріст обсягу реалізації, що дало приріст прибутку на 82609 тис. грн. .

Підводячи підсумки проведеного дослідження стає зрозуміло, що перед керівництвом підприємства стоїть важливе завдання – утримати і закріпити стабільну позицію на ринку та забезпечити зростання прибутку в майбутньому. На зниження валового прибутку в 2020 році вплинуло випередження темпів приросту собівартості реалізованої продукції 51,5 % . в порівнянні з темпами приросту обсягу реалізованої продукції 15,7%. Факторний аналіз підтвердив, що на загальну величину валового прибутку найбільшою мірою вплинули зміни рівнів витрат на 1 грн. реалізованої продукції та собівартості продукції.

Тому одним із важливих напрямків забезпечення резервів підвищення прибутку підприємства є зменшення витрат на виробництво і реалізацію продукції.

Існує декілька напрямків визначення збільшення прибутку у зв'язку з виявленням резервів зниження собівартості.

Першим напрямком є зменшення прямих матеріальних витрат. В рамках даного напрямку запропонуємо *зниження витрат на енергію на технологічні потреби (електроенергію) за рахунок впровадження енергозберігаючих технологій, а саме: зниження споживання електроенергії на підігрів за рахунок впровадження сонячного колектору.*

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						63
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Другим напрямком є економія коштів на оплату праці за рахунок впровадження інновацій (зниження трудомісткості). В рамках цього напрямку запропонуємо підприємству здійснити *впровадження сучасних інформаційних систем управління підприємством, що дозволить скоротити рівень витрат на утримування адміністративно-управлінського персоналу та призведе до зростання продуктивності праці, скорочення витрат на оплату праці, а отже, до зниження собівартості продукції, і, як наслідок, до зростання обсягів валового прибутку.*

Третій напрямок це скорочення умовно-постійних витрат, яке можливе при підвищенні обсягів виробництва. *В рамках цього напрямку у 2020 році на підприємстві було введено в експлуатацію сучасний лазерний оптоволоконний верстат, призначений для механічної обробки різних матеріалів, що дозволить збільшити випуск продукції, яке призведе до зниження витрат в розрахунку на одиницю продукції.*

Залежно від того, яке положення підприємство займає на ринку, який рівень фінансового забезпечення, які є наміри щодо змін, керівництво обирає та застосовує відповідний набір доцільних заходів, щодо знаходження резервів підвищення прибутковості підприємства. Таким чином, можна зробити висновок, що комплексний техніко-економічний аналіз роботи підприємства може значно скоротити шлях до досягнення основної мети підприємства – до максимізації прибутку

Проведений аналіз має подальші перспективи розвитку, зокрема –аналіз структури витрат операційної діяльності підприємства та визначення в їх складі, тих статей витрат, які виходячи із існуючих тенденцій діяльності підприємства, можуть бути скорочені тобто оптимізовані до певного рівня.

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						64
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємства» від 24.12.02р. № 349 - IV
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року.
3. Барулин С.В. Самофинансирование предприятий в условиях рыночной экономики // Финансы. - 1999. - №3 - С. 13-15.
4. Бланк И.А. Управление прибылью / Бланк И. А. – К. : НИКА-Центр, 1998. – 544 с.
5. Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту: Підручник: Пер. з англ. – К.: Молодь, 1997. – 1000 с.
6. Быкадоров В.Л., Алексеев П.Д. Финансово-экономическое состояние предприятия. Практическое пособие. - М.: Издательство "ПРИОР", 2000.- 258с.
7. Грузинов В.П. Экономика предприятия. – М.: Высшая школа, 1997 – 230 с.
8. Егунов Ю. А. Организация производства на промышленном предприятии: Учебное пособие. – Одесса: Автограф, 2004. – 436 с.
9. Емоска М. Прибыль и рентабельность предприятия// Вопросы экономических наук. - № 2- 2006. - С. 49-52.
10. Ефимова О.В. Анализ рентабельности капитала // Бухгалтерский учет. - 1998. - № 5 - С. 16-20.
11. Игнатущенко В.В. Оценка качества прибыли // Деловой партнер. - 2000. - №7 - С. 42-45.
12. Ищенко Е. Прибыль как критерий эффективности функционирования предприятия// Економіст. - №8.-2005.- С. 90-92.
13. Ковалев В.В. Анализ средств предприятия и их использования // Бухгалтерский учет. - 2000. - №10. - С. 10-15.
14. Ковалев В.В. Финансовый анализ: управление капиталом, выбор инвестиций, анализ отчетностей. - М.: Дело, 1995 г. – 318 с.

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						65
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

15. Кодацкий В.А. Затраты и прибыль // Экономист. - 1999. - №7 - С. 77-83

16. Крейнина М.Н. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности акционерных обществ в промышленности, строительстве, торговле – М.: Экономика, 1994.

15. Липатов И.В. Прогнозирование прибыли // Финансы. - 1998. - №2. - С. 12-14.

18. Макконел К. Р., Брю С. Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: в 2-х т. – т.1, 399 с., т.2, 400 с. – М.: Республика, 1992.- 540 с.

19. Мелентьева В. Анализ рентабельности торговых предприятий // Аудитор. – 1999. - № 9 - 10.

20. Осипов В.И. Экономика предприятия: Учебник.– Одесса: «Маяк», 2005.– 716 с.

21. Петрович Й. М., Кіт А. Ф., Семенів О. М. Та ін. Економіка підприємства: Підручник. – Львів: „Новий Світ - 2000”, 2004. – 680с.

22. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник/Під ред. Швайка Л. А. – Львів: „Новий світ - 2000”, 2004. – 268с.

23. Самуэльсон П. Экономика. – в 2-х т. – т.1, 355 с., т.2, 415 с. – М: НПО „Алтон”, 1992. – 398 с.

24. Скляренко В. К., Казакова Р. П. Методы планирования прибыли// Справочник экономиста. - № 2.- 2005.- С. 99-103.

25. Орлов О.О. "Планирование деятельности промышленного предприятия" К. - 2002 г.

26. Ришап Ж.А. Аудит и анализ хозяйственной деятельности предприятия. М.: Аудит, 2000.

27. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия, -М, 2002. –704 с.

28. Сафронов Н.А. Экономика предприятия: Учебник/ Под ред. проф. НА. Сафронова. - М.: «Юристъ», 1998.-584 с.

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						66
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

29.Сергеев И.В. Экономика предприятия. М.:Финансы и статистика,2002.

30.Теория экономического анализа / под ред. Баканова М.И.,Шеремета А.Д./М.:Финансы и статистика,2002.

31.Филимоненков А.С. Финансы предприятия / Учебное пособие. - К.: Ника-центр, Эльга, 2002. - 280 с. 24.

32. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 554 с.

33. Федотов М.А. Анализ прибыли предприятия // Финансы. - 1998. - №12 - С. 10-13.

34. Финансы предприятий: Учебн. пособие / Кол. авт. под ред. Е.И. Бородиной. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1995. – 254с.

35.Финансы предприятия: Учебник/ Руководитель авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддериогин. - К.: КНЕУ, 2000. - 460 с., ил.

36.Финансы: Учебник / В.М. Родионова, Ю.Я. Вавилов. - М.,: Финансы и статистика, 2003. - 398 с.

37.Финансы. / Под ред. Дробозиной Л.А. - М.: Финансы, ЮНИТИ, 2000.

38.Хеддервик К.Н. Финансовый и экономический анализ деятельности предприятия. М.:Финансы и статистика,1999.

39.Хотинская Г.И., Харитоновна Т.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия.М.:Дело и сервис,2004.

40. Черникова Ю.В., Юн Б.Г., Григорьев В.В. Финансовое оздоровление предприятий: теория и практика: Учебник. - практич. пособие. - М.: Дело, 2005. – 616 с.

41 Швайко С.Т. Финансовая устойчивость предприятия; оценка и принятие решений . Финансовый менеджмент. 2003. - 367 с.

42. Шермет А.Д., Ионова А.Ф. Финансы предприятий: менеджмент и анализ: Учебное пособие. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 479 с.

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						67
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

43. Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия: Пер. с нем. /Под ред. проф. А. П. Поршнева. – М: Финансы и статистика, 1996. – 512с.
44. Шуляк П.Н. Финансы предприятия: Учебник. – 6-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2006. – 712 с.
45. Экономика: Учебник /Под ред. А.С.Булатова. - М.: БЕК, 1994. – 450с.
46. Экономика и бизнес / Под ред. В.В.Кашаева. - М.: МГТУ им.Баумана, 1993. – 500 с.
47. Экономика предприятия: Учебник/ под ред. С. Ф. Покропивного. – К: КНЭУ, 2001. – 528 с.
- 48.Экономическая теория: Учеб. пособие- 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Юрайт,1999. - 384 с.
49. Юров В.Ф. «Прибыль в рыночной экономике: вопросы теории и практики». 2001.
50. Яркина Т.В. Основы экономики предприятия.М.:1999.
- 51.Яковлев Ю. П. Економіка торгівлі з використанням інформаційних технологій. – К: Центр навчальної літератури, 2006.- 238 с.
52. <https://telecard.odessa.ua/>

					БЕП 31.15.000. КРБ	Лист
						68
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Відділення економічне

Кафедра Економіки

Освітньо - професійно програма «Економіка»

Спеціальність 051 «Економіка»

Форма навчання денна

ДОДАТКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

**на тему: Прибуток підприємства: фактори та резерви зростання на
прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»**

на здобуття ступеню першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Студент _____ (Миндру Т. М.)

Керівник _____ (к.е.н., доц.Крупіна С.В.)

ОДЕСА 2022

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Територія	ОДЕСЬКА	за ЄДРПОУ	2020	01	01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	13881657		
Вид економічної діяльності	Виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	за КОПФГ	5110136900		
		за КВЕД	240		
			26.51		

Середня кількість працівників ¹ 355
Адреса, телефон ЛЮСТДОРФСЬКА ДОРОГА, буд. 162, м. ОДЕСА, ОДЕСЬКА обл., 65113 7116071
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	730	1 834
первісна вартість	1001	2 489	3 677
накопичена амортизація	1002	1 759	1 843
Незавершені капітальні інвестиції	1005	52	412
Основні засоби	1010	16 198	11 142
первісна вартість	1011	75 060	64 663
знос	1012	58 862	53 521
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 276	1 096
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	18 256	14 484
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	21 042	31 805
Виробничі запаси	1101	21 042	31 805
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11 182	13 848
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	37 206	41 046
з бюджетом	1135	3	1 519
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	20 764	2 576
Поточні фінансові інвестиції	1160	2 746	2 746
Гроші та їх еквіваленти	1165	55 614	230 695
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	55 614	230 695
Витрати майбутніх періодів	1170	671	35
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	16 724	13 692
Усього за розділом II	1195	165 952	337 962
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	184 208	352 446

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 000	2 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	888	708
Додатковий капітал	1410	4 567	4 567
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	30 252	73 063
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	37 707	80 338
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	421	521
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	421	521
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	477	276
товари, роботи, послуги	1615	2 778	2 476
розрахунками з бюджетом	1620	1 467	19 442
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 267	19 118
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	5	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	128 717	242 039
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	12 636	7 354
Усього за розділом III	1695	146 080	271 587
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	184 208	352 446

Керівник

Козлов Олексій Сергійович

Головний бухгалтер

Бойко Вікторія Романівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД"**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за Рік 2019 р.

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	01	01
13881657		

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	379 050	166 502
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(218 496)	(136 535)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	160 554	29 967
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	2 122	778
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(31 768)	(17 510)
Витрати на збут	2150	(1 721)	(809)
Інші операційні витрати	2180	(34 349)	(1 305)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	94 838	11 121
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	8 886	410
Інші доходи	2240	16 726	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(344)	(214)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(16 289)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	103 817	11 317
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(22 374)	(2 221)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	81 443	9 096
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	(17)
Накопичені курсові різниці	2410	(180)	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(180)	(17)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(180)	(17)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	81 263	9 079

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	182 936	123 996
Витрати на оплату праці	2505	54 189	23 460
Відрахування на соціальні заходи	2510	11 727	5 055
Амортизація	2515	3 133	2 343
Інші операційні витрати	2520	34 349	1 305
Разом	2550	286 334	156 159

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

_____

Козлов Олексій Сергійович

_____

Головний бухгалтер

_____

Бойко Вікторія Романівна

_____

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД"	Дата (рік, місяць, число)	2021 рр. грудень
Територія	ОДЕСЬКА	за ЄДР	13881657
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	5110136900
Вид економічної діяльності	Виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	за КОПФГ	240
		за КВЕД	26.51

Середня кількість працівників ¹ 486
Адреса, телефон ЛЮСТДОРФСЬКА ДОРОГА, буд. 162, м. ОДЕСА, ОДЕСЬКА обл., 65113 7116071
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 834	3 118
первісна вартість	1001	3 677	3 681
накопичена амортизація	1002	1 843	563
Незавершені капітальні інвестиції	1005	462	1 648
Основні засоби	1010	11 144	28 138
первісна вартість	1011	64 665	81 444
знос	1012	53 521	53 306
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 096	1 116
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	14 536	34 020
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	31 726	75 686
Виробничі запаси	1101	31 726	34 865
Незавершене виробництво	1102	-	39 710
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	1 111
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	2 746
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	13 847	10 486
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	41 001	142 407
з бюджетом	1135	1 519	14 567
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 576	25 595
Поточні фінансові інвестиції	1160	2 746	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	230 695	133 793
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	230 695	133 793
Витрати майбутніх періодів	1170	35	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	13 755	4 008
Усього за розділом II	1195	337 900	409 288
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	352 436	443 308

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 000	2 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	708	708
Додатковий капітал	1410	4 567	4 567
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	73 063	62 993
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	80 338	70 268
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	521	136
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	521	136
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	276	1 098
товари, роботи, послуги	1615	2 476	27 355
розрахунками з бюджетом	1620	19 442	94
у тому числі з податку на прибуток	1621	19 118	51
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	102
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	242 039	250 876
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	27 735
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7 344	65 644
Усього за розділом III	1695	271 577	372 904
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	352 436	443 308

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП КОЗЛОВ
ОЛЕКСІЙ
СЕРГІЙОВИЧ
ЕП СЕЛЮТІН
РОМАН
КОСТЯНТИНОВИЧ

Козлов Олексій Сергійович

Селютін Роман Костянтинівич

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД"**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за Рік 2020 р.

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

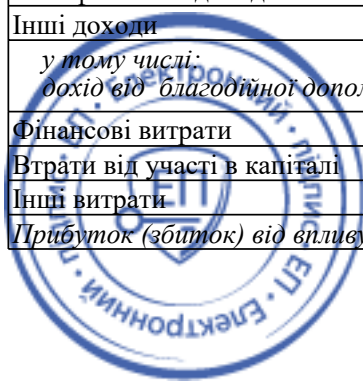
КОДИ		
2021	01	01
13881657		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	438 715	379 051
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(331 059)	(218 560)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	107 656	160 491
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 237	2 122
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(27 463)	(31 768)
Витрати на збут	2150	(512)	(1 721)
Інші операційні витрати	2180	(25 761)	(34 349)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	55 157	94 775
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	12 634	8 949
Інші доходи	2240	177	16 726
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(331)	(344)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(30)	(16 289)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	67 607	103 817
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(8 601)	(22 374)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	59 006	81 443
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	(180)
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	(180)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	(180)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	59 006	81 263

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	185 147	183 000
Витрати на оплату праці	2505	87 995	54 189
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 965	11 727
Амортизація	2515	7 628	3 133
Інші операційні витрати	2520	86 060	34 349
Разом	2550	384 795	286 398

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ОЛЕКСІЙ
СЕРГІЙОВИЧ
ЕП Селютін
Роман
Костянтинович

Козлов Олексій Сергійович

Селютін Роман Костянтинович

